

tussen deze leerling en zijn klasgenoten of docent wordt opgenomen. De beelden worden nu in een één op één situatie met de leerling besproken. Bij ongewenst gedrag wordt de leerling gevraagd, of deze zelf gedragsalternatieven kan aandragen, en indien gewenst kan de SVIB begeleider hem daarbij helpen. Niet zelden leveren deze individuele trajecten aanpassingen van het handelingsplan op.

Coaching

Rebound Rivierenland biedt aan de scholen van haar samenwerkingsverband de mogelijkheid voor een coachingstraject met behulp van de video. Een coach van de rebound neemt één of enkele lessensituaties op en bekijkt deze met de betreffende docent. Hierbij worden met name de interacties als leidraad genomen, om te komen tot een effectiever docentgedrag. Vanuit de rebound is deze coaching vooral gericht op effectief docentgedrag richting leerlingen met gedragsproblemen in de klassensituatie. Voor deze laatste toepassing moeten wel wat barrières overwonnen worden. Door het traject aanvankelijk aan te bieden in het kader van stage, en door het enthousiasme van enkele 'vrijwillige slachtoffers' op de scholen, kon dit toch enkele malen effectief worden ingezet. Vanuit het Regionaal Expertise Centrum Vierland, REC cluster IV, worden trajecten synchroon coachen aangeboden. Bij het synchroon coachen wordt door de coach life beelden bekeken van een les. De docent wordt door middel van een oortje gecoacht. Hierbij zijn vooraf afgesproken ijkpunten genomen en gebruikt de coach door beide afgesproken keywords. Hierbij kan de docent direct feedback krijgen op het gedrag en experimenteren met gedragsalternatieven.

HBO instellingen bieden opleidingstrajecten voor SVIB. Met name de modules die in het kader van de opleidingen Master Special Educational Needs gegeven worden sluiten aan bij de behoeften die vaak leven op de Rebounds. Informatie over de methode kan gevonden worden op www.svib.info.

Voor vragen: reboundrivierenland@xs4all.nl

Aanbevolen literatuur: Wels, P. (2001), *Helpen met Beelden*, Houten, Bohn Stafleu & Van Loghum; Dekker, T en Biemans, H (1994), *Video Hometraining in gezinnen*, Houten, Bohn, Stafleu & Van Loghum; Haase, M en de Vos, M (2004), *Het verhaal van de leraar*, Antwerpen-Apeldoorn, Garant

Inspanning en resultaat

Het boek 'Echte mannen eten geen kaas' van Maria Mosterd, over haar vermeende ervaringen als slachtoffer van een loverboy, is de afgelopen weken afgebrand in de media als verzinsels. De feiten en ervaringen die Maria noemt, zouden niet waar kunnen zijn. Vooral de uitgever werd verweten dat hij onvoldoende zijn huiswerk had gedaan en te gemakkelijk op de loverboy-hype was ingesprongen. Matthijs van Nieuwkerk bracht er tegen in dat het boek enorm veel teweeg gebracht heeft in scholen en hulpverlening. En, waar of niet: met 200.000 verkochte exemplaren zou je het rustig één van de meest succesvolle preventie interventies ooit kunnen noemen. Vrijwel alle schoolmeisjes kennen nu de risico's van loverboys.

Een ander interessant aspect van het verhaal van Mosterd is de uitkomst van de civielrechtelijke procedure tegen haar voormalige school. Maria en haar moeder wilden smartengeld omdat de school onvoldoende gezorgd zou hebben voor een veilige leeromgeving voor Maria. De school zou onder andere geen melding gemaakt hebben van het regelmatige schoolverzuim. De Thorbecke Scholengemeenschap kon echter met administratieve bewijzen aantonen, dat Maria nauwelijks verzuimd had, zeker niet in de jaren die in haar boek beschreven worden.

De rechter stelde in zijn oordeel dat de school een inspanningsverplichting heeft als het gaat om het voorkomen van gevaarlijke situaties. De Thorbecke Scholengemeenschap had voldaan aan deze inspanningsverplichting door onder andere te zorgen voor voorlichting, het correct uitvoeren van het absentiebeleid en het inschakelen van de schoolverzuimambtenaar. Ouders blijven, zo stelde de rechter, ten opzichte van school te allen tijde eindverantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kind.

Kwam de Thorbecke Scholengemeenschap met de schrik vrij? De procedure zou menig schooldirectie wakker moeten schudden om na te denken wat een inspanningsverplichting precies inhoudt. Is voorlichting aan meisjes voldoende? Of moeten jongens ook voorgelicht worden? Moeten alle leraren bekend zijn met de verschillende gradaties van seksueel grensoverschrijdend gedrag, om tijdig te kunnen signaleren? Of is kennis over de loverboy problematiek, als mogelijk eindstation van seksueel grensoverschrijdend gedrag, afdoende?

Het roept de vraag op of scholen moeten voldoen aan een inspanningsverplichting, of dat het ook expliciet gaat om de bescherming van jongeren. Gaat het om de inspanning of om het resultaat? Ook voor de jeugdzorg is deze vraag interessant. Welke inspanning mag van hen verwacht worden? Een voorbeeld: Het 'vrijwillig' terug gaan van het slachtoffer naar een misbruikrelatie of loverboy komt vaak voor. Het India project, waar Mosterd haar verhaal schreef en waar slachtoffers van loverboys naar toe konden, is niet voor niets in India. Een meisje terughalen uit België, of zelfs Frankrijk, kan voor een loverboy een koud kunstje zijn. Wat zou er gebeuren als een ouder van zo'n weggelopen meisje een civiele procedure begint tegen een falende hulpverleningsinstelling waar hun dochter verbleef? Heeft de (residentiële) hulpverlening een inspanningsverplichting, of is er dan juist sprake van een resultaatverplichting?

Maria Mosterds verhaal heeft veel losgemaakt en zal dat nog wel even blijven doen. De inconsistenties in haar verhalen waren al veel mensen opgevallen. Dat Maria traumatiserende ervaringen achter de rug heeft met seksueel misbruik is bijna onmiskenbaar. Was het loverboy problematiek? Wie zal het zeggen. Zeker is wel dat hier een mondig slachtoffer staat dat met terugwerkende kracht eist, dat instanties verantwoordelijkheid afleggen over wat het resultaat is geweest van hun inspanningen. Niks inspanningen, voor een veilig opvoedklimaat tellen de resultaten. Dat worden nog spannende tijden voor de hulpverlening als de slachtoffers mondiger worden.

Lou Repetur